

UZASADNIENIE

Powódki A. K. (1) i A. K. (2) złożyły pozew o pozbawienie tytułu wykonawczego w postaci Bankowego Tytułu Egzekucyjnego nr (...) z dnia 31 grudnia 2012 roku (dalej: (...)), któremu Sąd Rejonowy w Bytomiu nadał klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 8 marca 2013 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I 1 C.258/13 w całości wraz z wnioskiem o zabezpieczenie powództwa i zwolnieniem od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powódek podniósł, że brak było podstaw do wystawienia (...) ponieważ wierzycielowi z uwagi na fakt przedawnienia nie przysługiwało roszczenie przeciwko dłużniczkom. Powołał się tutaj na art. 118 k.c., który stanowi, że roszczenia związane z działalnością gospodarczą przedawniają się z upływem lat trzech. Za datę początkową, od której należy obliczać przedawnienie uznał datę śmierci B. K., tj. 28 lipca 2007 roku, kiedy to roszczenie z tytułu umowy kredytu z dnia 24 maja 2007 roku stało się natychmiast wymagalne. Podkreślił również, że bank dowiedział się o spadkobiercach najpóźniej w dniu 6 grudnia 2007 roku, kiedy to otrzymał odpis postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódek solidarnie na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego, wedle norm przepisanych. W uzasadnieniu podniósł, że powódki nie kwestionowały istnienia, wymagalności ani wysokości roszczenia, zgłosiły jedynie zarzut przedawnienia. Stwierdził również, że okres przedawnienia roszczenia nie rozpoczął swojego biegu w dacie zawarcia Umowy o Kredyt, ani również w dacie śmierci kredytobiorcy, ale w dacie, kiedy należności z ww. umowy stały się wymagalne. W związku z tym, że umowa nie została rozwiązana, kredytobiorca pozostawił po sobie spadkobierców, którzy również nie wypowiedzieli ww. umowy, należy uznać, że dopiero z chwilą upływu terminu płatności ostatniej raty, tj. w czerwcu 2011 roku, całość niespłaconego dotąd zobowiązania stała się wymagalna. Mając powyższe na względzie oraz fakt, że w dniu 30 marca 2012 roku Bank (...) S.A. wezwał spadkobierczynię do spłaty powstałego zadłużenia, czego spadkobierczyni nie dokonała, pozwana wystawiła przeciwko nim (...) i wystąpiła z wnioskiem o nadanie mu klauzuli wykonalności. Pełnomocnik powódki w związku z wyżej przytoczonymi argumentami stwierdził, że zarzut powódek o przedawnieniu roszczenia nie zasługuje na uwzględnienie.

W piśmie z dnia 27 maja 2014 roku pełnomocnik powódek podniósł, że o ile kredyt nie stał się wymagalny w chwili śmierci kredytobiorcy, to należy wziąć pod uwagę, że termin przedawnienia biegnie oddzielnie dla każdej z rat. Biorąc pod uwagę, że pozwana wystąpiła do Sądu z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności (...) w styczniu 2013 roku należy uznać, iż przerwała bieg przedawnienia co do rat płatnych od lutego 2010 roku, natomiast raty z terminem płatności wcześniejszym, tj. od lipca 2007 roku do stycznia 2010 roku włącznie, obejmie przedawnienie. W związku z tym podniósł zarzut przedawnienia kwoty 44.826 zł, a żądanie objęte (...) należy ograniczyć do różnicy pomiędzy kwotą dochodzoną, a przedawnioną, tj. do 4.951,42 zł.

Pełnomocnik pozwanej w piśmie z dnia 16 czerwca 2014 roku podniósł, że z chwilą śmierci kredytobiorcy pozwana zaprzestała naliczania należnych zgodnie z umową odsetek, a domaga się jedynie spłaty kapitałowej części rat. W związku z tym obliczając nieprzedawnioną część roszczenia nie należy brać pod uwagę wartości poszczególnych rat wynikających z umowy kredytowej, które obejmowały zarówno część kapitałową jak i odsetkową, ale Plan Spłat Kredytu C. z uwzględnieniem wysokości części kapitałowej odsetek. Wynika z niego, że wysokość nieprzedawnionej części należności to 22.024,08 zł.

Sąd ustalił:

W dniu 24 maja 2007 r. poprzednik prawny powódek B. K. zawarł umowę kredytu z bankiem (...) SA.

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2007 roku Sąd Rejonowy w Bytomiu stwierdził nabycie spadku po B. K. przez córki A. K. (1) oraz A. K. (2).

W dniu 31 grudnia 2012 r. Bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny.

(...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. złożył w dniu 15 stycznia 2010 roku wniosek o nadanie klauzuli wykonalności na wystawiony przez siebie Bankowy Tytuł Egzekucyjny przeciwko powódkom. (wniosek o nadanie klauzuli wykonalności Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu, k. 61)

Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Bytomiu nadał klauzulę wykonalności (...) postanowieniem z dnia 8 marca 2013 roku

(postanowienie Referendarza Sądowego z dnia 8 marca 2013 roku, k. 10)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo określone w przepisie art. 840 § 1 pkt 2 kpc zapewnia dłużnikowi merytoryczną obronę przed egzekucją poprzez możliwość kwestionowania w jego drodze zasadności lub wymagalności obowiązku stwierdzonego tym tytułem.

Co się zaś tyczy bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności, w powództwie z art. 840 k.p.c. dłużnik banku może podnieść wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wierzytelności banku, objętej tym tytułem. Chodzi tu przykładowo o zarzuty powstałe przed wystawieniem bankowego tytułu egzekucyjnego, przed wydaniem klauzuli wykonalności i po jej wydaniu. W grę mogą wchodzić np. zarzuty nieistnienia roszczenia banku lub istnienia roszczenia w mniejszej wysokości niż ujęte w tytule, nienastąpienia wymagalności roszczenia (mimo umieszczenia w bankowym tytule egzekucyjnym oświadczenia banku innej treści).

W przypadku powództwa z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. generalnie chodzi o zdarzenie materialnoprawne, z którym łączy się powstanie, zmiana albo wygaśnięcie stosunku cywilnoprawnego, nie zaś o takie zdarzenie, które czyni egzekucję niemożliwą.

W niniejszej sprawie zgodnie z art. 922 kc prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób .

Następcy prawni wstępują w dokładnie taką samą sytuację prawną i faktyczną, która istniała w chwili śmierci spadkobiercy. Dotyczy to zasadniczo każdego stosunku prawnego, w jakim pozostawała zmarła osoba, w tym również umów obligacyjnych, czyli m.in. umowy pożyczki.

W niniejszej sprawie nie budzi zatem wątpliwości odpowiedzialność powódek za zobowiązanie ich poprzednika prawnego w sytuacji w której nastąpiło przyjęcie przez nie spadku wprost, oraz bez ograniczenia odpowiedzialności za długi spadkowe.

Jednakże w sytuacji podniesionego zarzutu przedawnienia spornym była wysokość kwoty, do spłaty której zobowiązane są aktualnie powódki.

Zdaniem Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę zarzut przedawnienia okazał się być częściowo zasadny, a to co do kwoty 28.435,50 zł. Sąd uznał, że poszczególne raty kredytu podlegały trzyletniemu terminowi przedawnienia. Były to raty płatne do stycznia 2010 roku, albowiem w dniu 15 stycznia 2013 roku powód wystąpił z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, co przerwało bieg przedawnienia w stosunku do rat wymagalnych od dnia 15 stycznia 2010 r. Należy mieć na uwadze, że niespłacone kredyty bankowe przedawniają się po trzech latach. Termin przedawnienia zaczyna biec od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 k.c.). Wymagalność to stan, w którym wierzyciel może żądać spełnienia świadczenia od dłużnika. Skoro poszczególne raty kredytu mają ściśle określoną datę spłaty, więc każda z rat przedawnia się po trzech latach począwszy od dnia, w którym powinna zostać spłacona zgodnie z zawartą umową. Przedawnienie każdej raty biegnie co do zasady osobno

od momentu jej terminu płatności. Roszczenie banku dotyczące każdej z rat będzie przedawniać się w różnych datach, gdyż dane raty mają różne terminy płatności, a tym samym inne terminy wymagalności.

Dlatego też biorąc pod uwagę to, że powódki nie zakwestionowały przedłożonego przez stronę pozwaną harmonogramu rat kredytowych zarówno co do wysokości poszczególnych rat kredytowych jak i ich wymagalności, Sąd uznał za zasadny zarzut przedawnienia roszczenia ale jedynie co do kwoty 28.435,50 zł, o czym orzekł w sentencji wyroku. (k. 84 as)

Sąd nie uwzględnił natomiast zarzutu pełnomocnika powódek jako by odsetki ustawowe winny biec nie od wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego a od daty prawomocności postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności.

Zgodnie z art. 359 § 1 kc odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu.

W niniejszej sprawie odsetki wynikają z wystawionego przez pozwanego bankowego tytułu egzekucyjnego, a postanowieniem Sądu nadano jedynie klauzulę wykonalności temu tytułowi egzekucyjnemu.

Orzekając w przedmiocie kosztów Sąd zastosował zasadę stosunkowego rozdzielania kosztów pomiędzy stronami wynikającą z art. 100 kpc.

Zgodnie z art. 100 kpc, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczonej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódek solidarnie kwotę 648,44zł tytułem zwrotu kosztów postępowania oraz nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Bytomiu kwotę 1044,96zł tytułem opłaty sądowej, w części w której powódki były zwolnione.

Na koszty w niniejszej sprawie składały się opłata od pozwu wniesiona przez jedną z powódek w kwocie 623 zł. oraz koszty zastępstwa procesowego obu stron 4.851 zł. Ogółem 5474 zł. Powódki utrzymały się w swym żądaniu w 56%. Zatem koszty jakie powinien ponieść pozwany to 3.065,44 zł. (5474 zł x 56% = 3.065,44 zł.) Skoro jednak pozwany poniósł koszty w kwocie 2417 zł. powódkom należy się zwrot kwoty 648,44 zł.

Z kolei na mocy art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd obciążył pozwanego kosztami sądowymi, których powódki nie miały obowiązku uiścić stosując zasadę stosunkowego rozdzielania kosztów. Biorąc pod uwagę fakt, że opłata od pozwu powinna wynieść 2489 zł, a powódka A. K. (1) uiściła część tej opłaty w kwocie 623 zł oraz to, że pozwany przegrał spór w 56% Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Bytomiu kwotę 1044,96% (2489 zł-623 zł = 1866 zł x 56% = 1044,96 zł.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji wyroku.